

Universitätsbibliothek Paderborn

**Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè
fidelis & verè devoti ...**

... De Excellentiis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. III. Argumenta efficacissima probantia veritatem Scripturarum veteris
Testamenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

ARGUMENTUM.

Argumenta efficacissima probantia veritatem Scripturarum veteris Testamenti.

ARTICULUS III.

Non est in mundo, qui vel unicam habeat salis, qui dubitari possit de veritate Scripturarum veteris Testamenti: siquidem liber hic non est alicujus particularis, qui ediderit ipsum in lucem, ad exponendas proprias suas idæas: Liber hic universalis est cuiusdam totius intelligentis populi, solicite conservantis id, quod Deus ipse in hoc libro jussit exarari. Dico quoque audacter, librum hunc esse communem omnium in mundo hominum, cum nullam certam quam ex hoc libro non hauferrint, habeant veritatem; ita ut, qui cognoscerent ipsius excelleniam ac certitudinem, dubitare non possent, quin ea, quæ communem plectitur, sint verissima. Quare quibus irre hoc, interpellat alter? Dabo tibi, fragiliter replicat Judæus, hujus rei sex rationes tam efficaces, tamque evidentes, ut obliquet illis haudquam poteris. Attende & videbis.

Sex rationes, plectitur, sint verissima. Quare quibus irre hoc, interpellat alter? Dabo tibi, fragiliter replicat Judæus, hujus rei sex rationes tam efficaces, tamque evidentes, ut obliquet illis haudquam poteris. Attende & videbis.

Prima ratio
ipius antiquitas.

ginem, nosque informat, unde venerit, quique talem, qualis est, effinxerit, quis illius sit Auctor, quantumque impenderit temporis ad conficiendum opus tam exquisitum, quinam primi ipsius fuerint inquili, quæque horum acta & facta: nihil unquam & usquam invenietur prius illo, quod nuntiat ipse. Sed quis excoxitavit hæc omnia? interroget viator: Estne contemporaneus quisquam, qui literis comisit, quod oculis haulit?

Respondeo, dicit alter, quod Moses Moses, qui exarare cœpit hunc dicere non librum, non fuerit quidem potuerit contemporaneus omnibus iis, quæ sum in eo, exaravit; nihilominus fuerit iis quod scriptum valde vicinus, adeoque habere potuerit testes, tum qui partem eorum viderint, tum qui audiērint à patribus & majoribus suis cetera omnia, quæ scripto consignavit; & ecce quomodo? Vita hominum tempore illo protracta est plerumque ad octingentos saltem vel nongentos annos ante diluvium; erant ipsis filii numerantes quadragecentos vel quingentos ætatis annos; consequenter hi filii diu valde & longissimo tempore suis convivebant

vebant Patribus, à quibus accuratissimè addiscebant ea, quæ neverant ipsi; cùmque nondum haberent nec scientias, nec artes, quibus multum occuparentur, omne suum in eo collocabant studium, ut exactissimè addiscerent historiam, acta & facta majorum suorum.

Horum filii vivebant quoque diurno admodum tempore, & cùm filios maturè quoque haberent, pluribus sæculis vixerunt cum ipsis, eosque docerunt, quæ didicerant à patribus suis. Et hi pari ratione cum suis producebant posteris. Cùm igitur verum sit, vitam hominum maxima fuisse diurnitatis, hinc sequitur, nonnisi admodum paucas extitisse generationes successivas ab Adam usque ad Moysen, qui monumentis tradere incipit totam majorum suorum historiam, & ea quæ acciderant majori consideratione digna, à creatione mundi usque ad tempora sua, quæ tunc debebant esse tam publica, perspecta, competita, explorata per continuam hanc traditionem patrum ad filios, ut, si aliud quam veritatem exarasset millies milenos habuisset testes, à quibus perstringeretur & argueretur mendacii; sique liber ipsius velut fictus & commentitius condemnatus fuisset à toto mundo, nec subsisteret potuisset; cùm dissipentur quan-

tocyùs figmenta & mendacia. Nos autem ex adverso intuemur, universum mundum recepisse ipsum, velut saccum quadam depositum, quo conservetur præteriorum sæculorum veritas; quique velut talis semper fuerit existimatus æviternis temporibus.

II. Secunda ratio, quæ validè secunda confirmat & suffulcit primam, est, tio: Ea, quæ quod Moyses non scriperit res dixit, sunt publica & valde particulares, nonnisi paucissimis personis notas; sed recenseat res exploratissimas, & facta tam inusitata, tamque inaudita, ut, cùm ex scipis velut incredibilia existant, nisi certissima & compertissima fuissent cognitioni totius mundi, illaque non accidissent verè eā ratione, quā describit ipsa, facillimum fuisset convincere ipsum fraudis ac imposturæ. Siquidem, exempli gratiâ, si diluvium universale, quod totum submersit & inundavit mundum, fuisset fabula primùm à Moysè excogitata, quin-ullus ejusdem rei habuisset cognitionem; quā ratione invenisset fidem, quando primū id enarrare incipit, si eousque fuisset quid inauditum inter homines? Quā ratione similiter liberatio & captivitate Ægypti, transitus maris rubri, habitatio in deserto, manna descendens è cœlo, introitus in terram promissionis, & cætera omnia, quæ recensuit,

pro-

prodigia, non fuissent habita pro fabulis, commentis & figuramentis? siquidem hæc facta sunt, quæ non concernunt solum personas quasdam particulares, sed regna & populos integros, quorūmque veritas vel patere & constare debbat omnibus viventibus; vel velut ficta & commentitia reputari. Et quâ ratione Scriptor aliquis contemporaneus, qui viderat exitum Israëlis de Ægypto, & reliqua, quique tantæ erat penes populum Israël auctoritatis, res tam inuisitatas fuisse ausus exarare, illasque divulgare velut veritates, si fabulosæ extitissent?

Tertia ratio: III. Adjungo pro ratione tertia, quæ duas præcedentes magis Moysis, qui magnam partem scripsit veteris Testamenti.

III. Adjungo pro ratione tertia, quæ duas præcedentes magis Moysis, qui magnam partem scripsit veteris Testamenti.

Quod fuerit Magnus Propheta, dubitari non potest; siquidem prænuntiavit innumera,

quæ postmodum eâ, quâ prædixerat, ratione acciderunt. Et hoc concludit optimè, quod cætera omnia, quæ ipsum præcesserunt, quæque recensuit, absque eo, quod viderit, velut creatio mundi, diluvium, & reliqua fuerint verissima.

Quod fuerit Vir sanctissimus, patet ex hoc, quod omnes vitæ ipsius actiones fuerint quasi tot miracula; ex hoc, quod docuerit custodire legem Dei tam exemplis suis, quam verbis; ex hoc, quod fuerit habitus quasi Deus visibilis à populo; ex hoc, quod debuerit subtrahi ipsius corpus post mortem cognitioni hominum, ne forsan velut Deum adorarent ipsum.

Quod denique fuerit intimus amicus Dei, singulariter ipsi familiaritate conjunctus, specialis ipsius est character, & illud, quod celeberrimum occurrit in ipsius vita, per quod a cæteris omnibus discernitur mortalibus, quorum nec unicus ingenti hac fruebatur prærogativâ: agebat familiariter cum DEO, velut amicus cum amico; cuius divinas edoctus voluntates, referebat & nuntiabat illas populo; Et toti exploratum fuit orbi, quod ascenderit ipse in montem accepturus legem de manu Dei, & consignaturus illam manibus hominum. Quæ-

A a ro,

to, an credere quis posset, talem ac tantum virum fuisse vel tantæ inscitiæ, vel tantæ malitiae, ut scribere quidpiam falsi vel voluerit, vel potuerit in libris suis.

Quarta ratio: 4. Quarta ratio, quam allego Omnes alii, concernit omnes, qui scriperunt qui scripsisse post ipsum, quorum quilibet ruit post statutis temporibus apposuit Moysen, sicut partem suam, ad prosequendum & componendum totum hunc liberum divinum & Moyse incepsum. Fuerunt hi omnes, uti Moyses, Prophetæ inspirati & illustrati à Deo: siquidem videamus, ipsos prænuntiassè innumerâ, quæ cùdem, quæ prædixerunt, ratione contigerunt. Insuper erant omnes Sapientes, qui cognitiones suas trahere non poterant, nisi è cœlo: scripserunt enim res tam sublimes, tamque incomprehensibiles, ut nunquam intellectus naturalis hominis illas excogitare potuisset, cum etiam illas intelligere non possit, nisi illustratus quodam radio Spiritus Dei. Adhac extiterunt homines sanctissimi, qui plerumque suam exposuerunt vitam ad propugnandam Dei gloriam, non cessantes, incredibili cum ardore invehî in vita nonnisi exstimalentes ad virtutem, dantes præcepta vitæ tam sanctæ, ut dubitari non posset ex iis, quæ scripserunt, quin repleti omnino fuerint

Spiritu Dei. Ecce qui fuerint auctores componentes hoc sacram volumen veteris Testamenti: & exin optimè concludo, non esse hominem ratione præditum in terra, qui recipere non debeat omnia in libro hoc exarata, velut oracula cœli.

5. Annecto huic pro quinta ratione, quod hic sit liber tam miraculosus, ut videatur habere quoddam genus Omnipotentiæ; eoquod absque ullo auxilio humano, semetipsum conservaverit in integritate & puritas, ritate suâ cunctorum decursu sæculorum, quamvis ab innumeris semper oppugnatus fuerit adversariis, siquidem ex unâ parte habet omnes affectas mundi, & vanitates ejus, quos perstringit, quos obiurgat, quos condemnat, quibus severissima minatur supplicia, ipsis etiam proponens sui similium exempla, quibus horrendæ à Deo inflictæ sunt pœnae: Et nemo unquam in terrâ tantæ fuit auctoritatis & potentiae, ut publico huic censori imponere potuerit silentium. Ex alterâ parte habuit pro adversariis omnes fabulorum inventores auctoresque cunctos vanarum superstitionum Gentilitatis.

Hic viator interpellat ipsum, putans huic Rabbino se mox præscidisse totum orationis filum, dicendo: Nihil quasi video

deo in vestro hoc libro , quod non inveniam in aliis libris Poëtarum, Philosophorum , & omnium aliorum, qui verba faciunt de Diis : probè adverto , ipsos, quæ habent, haussisse ab invicem, nec unum plus complecti veritatis, quàm alios.

Sed nonnè cernis , respondet Judæus, quòd impossibile sit, librum nostrum, cùm antiquissimus sit in toto mundo, sicut tibi demonstravi , haussisse quidquam ex alio se antiquiore. Sed omnes alii homines , qui non habebant cognitionem veri Dei, quique nihilominus sequentes instinctum naturæ vivere non poterant, quin aliquem agnoscerent Deum, volentes sibi juxtâ cœcum animi sui impetum aliquam fabricare religionem, quæ videre haberetur aliquid superhumanum , hauserunt ex libro hoc divino deliriorum suorum materiam, & aliud non fecerunt, quàm quòd nostras obvelaverint veritates, suas exin commiscendo fables.

Quomodo o- Cùm quispiam ipsorum legemnes auto- ret in Isaia, quòd virgo quædam res falsarum paritura esset Deum, finxit quan- Religionum dam Danæn, quam Jupiter red- hauerint è diderit foecundam per pluviam Scripturis ve- auream, quam dilabi faciebat in teris Testa- sinum ejus ad pariendum quem- menti , quas corruerunt, piam Semi - Deum. Alius cùm legeret historiam diluvii depulantis universum orbem, hunc

tamen exin innumerablem hominum multitudine denuò repletum, finxit quandam Deucationem, qui projiciens retro se lapides, naso fecerit tot homines, quibus denuò repleretur orbis vacuus & inanis. Alii cùm viderent, quòd Deus verus in Scripturis nostris depingeretur omnipotens, æternus, infinitè sapiens, Deus exercituum , & ejusmodi, sumpserunt ansam fingendi tot fallos Deos, quot nominari audierant perfectiones veri Dei : Loco æternitatis ipsius invenerunt Saturnum Patrem temporum ; loco omnipotentia ipsius commenti sunt Jovem Supremum Deorum ; loco infinitæ ipsius sapientiae excogitarunt Apollinem & Mercurium ; & pro Deo exercituum fabricati sunt Martem sanguinarium : & sic de reliquis.

Post excogitatos ità pro arbitrio suo Deos, oportebat divinos ipsis exhiberi honores, & certam quandam introduci religiosis formam : hinc invenerunt quoque in libris nostris cærenias a Deo nobis præscriptas, ad erigendum ipsi altaria , accendendum ipsi incensa , sacrificandum ipsi victimas. Et quia per corruptionem res optimæ evadunt pessimæ, ex actu sublimissimo & sanctissimo , quem possit homo exercere in terra, offerre nempe sacrificium vero Deo,

A a 2

for-

formârunt ipsi omnium abominationum maximam & horrendissimam, dum id ipsum obtulerunt idolis & dæmoniis.

Hâc ratione impletus est mundus falsis Dijs, fabulis & superstitionibus Gentilitatis, quæ se dilatârunt per universum quasi orbem, ita ut sola Religio vera, quæ erat in mundo, inclusa manerit in angusto quodam terræ angulo, & à solo observata Israëlis populo, qui nonnisi parvus hominum erat pugillus respectu cæterorum hominum. Et nihilominus innumeris his veritas circumfusa mendaciis permanxit in integritate sua; & Scripturæ nostræ à tot aliis oppugnatæ semper persistenterunt puræ, quin unquam vel in minimo ipsarum vel violata vel immutata fuerit veritas; & Religio nostra à tanta superstitionum Gentilium multitudine obsessa & agitata, nunquam non se conservavit inviolatam, quò minus ullam in sanctitate sua passa fuerit alteratio nem. Quis diffitebitur, hoc ingen s̄ esse prodigium omnipotentis manus DEI, idque solū sufficere ad persuadendum cunctis mortalibus ratione utentibus, firmam & inconcussam adhibendam esse fidem omnibus iis, quæ in hoc exarata sunt libro.

VI. Nihilominus ad convincendum te, sextam denique af-

fero rationem, quæ omnes præ-Sexta ratio : cedentes haud parvum confirmat. Quia est opus Considera hunc librum solū multorum, in mundo esse, qui sit opus quasi qui absque ul- omnium sæculorum; siquidem la inter se in ipso concinnando non tantum perfe- communica- sexcenti anni; sed à Moysè, qui aë. ipsum incepit, usque ad tempora Machabæorum, ubi finitus est, saltem duodecies vel decies ter centeni effluxerunt anni, sub quorum decursu viri plurimi conditione & ingenio valde diversi, singulatim aliquid adje- runt, absque eo, quòd se invicem aliquando viderint, vel sua com- municaverint consilia; & tamen tam perfectè convenient in ve- ritatibus, quas docent, ut mani- festè appareat, nonnisi eundem Dei Spiritum esse, qui direxerit ipsos. Omnia hæc argumenta nonnè sufficient abundè, ad concludendum de indubitate ve- ritate omnium Scripturarum ve- teris Testamenti?

Videbam quidem omnes has rationes optimè demonstrare & evidenter deducere veritatem veteris Testamenti; sed non minus persuasos voluisse circa veritatem novi tum Judæum, tum viatorem peregrinum; ideo easdem vel similes, proferre vo- lui rationes, ad probandum hanc illis efficacissimè, uti videbis.

ARGU-